

11.06.13

Oikeusministeriö

PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO

oikeusministerio@om.fi

Viite:

Oikeusministeriön lausuntopyyntö OM 11/03/2012, oikeudenhoidon uudistamisohjelmasta vuosille 2013 -2025

Tämä on Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry:n ja Palkansaajajärjestö Pardia ry:n yhteinen lausunto.

Pidämme hyvänä, että oikeusturvaohjelma on laadittu ja erityisesti pidämme hankkeita hyvinä tuloksellisuuden ja resurssien säästämisen kannalta. Pidämme tärkeänä, että tehtävien suorittamiseksi taataan riittävät resurssit säästötoimenpiteistä huolimatta. Sähköisen asioinnin lisääminen on nykyisessä tietoyhteiskunnassa suotavaa, mutta se ei poista kokonaan henkilökohtaisen palvelun tarvetta.

Pidämme hyvänä asioiden selkeyttämistä.

Oleellista kehitystyössä on johtamisen merkityksen korostaminen ja kehittäminen. Pidämme myös tärkeänä ohjaussuhteiden yhdenmukaistamista, tavoiteasettelun parempaa täyttymistä, henkilöstön hyvinvointia sekä työmäärien tasapuolista jakamista.

Kiinnitämme huomiota sihteereiden käyttämiseksi enemmän avustavissa tehtävissä muillakin sektoreilla kuin käräjäoikeuksissa.

Kohdassa 37 mainitaan määräaikaista osastonjohtajista hallinto- ja käräjäoikeuksissa. Pidämme hyvänä laajentaa määräaikaaisuutta muihinkin tuomioistuimiin ja päällikkö/johtaja tehtäviin. Pidämme tärkeänä, että myös päälliköillä olisi työkiertoa eri tuomioistuimiin.

Maininta tuomareiden ammatillisesta osaamisesta, täydennyskoulutusjärjestelmästä jne. Toivomme, että samanlainen mahdollisuus erikoistumiseen, koulutautumiseen ja urakiertoon mahdollistetaan myös kansliahenkilökunnalle. Pidämme tärkeänä, että työssäoppimiselle annettaisiin suurempi paino saavutettaessa parempaa.

Kansliahenkilöstö on edelleen kovilla yhdistämishankkeilla ja toimenkuvien muutoksilla kiireen ja työmäärien / tuottavuuden alati kasvavien määrien alla.

Lausunnossa on sekä lyhyen, pitkän ja vielä pidemmän ajanjakson suunnitellut henkilöstön vähentämiseksi.

Käräjäoikeuksista on jo vuosien mittaan siirretty töitä mm. maistraattiin ja

maanmittauslaitokselle. Työt eivät ole näistä siirretyistä asioista johtuen vähentyneet, mutta on katsottu, etteivät ne ole käräjäoikeuksien ydintoimintoja. Summaaristen asioiden siirtämisen johdosta työntekijöitä tarvitaan ulosotto-puolella. Työt eivät katoa, vaikka yksinkertaistetaan ohjelmistoja ja tehdään ratkaisuja "napin painalluksella".

Selvää on, että uusien atk-ohjelmien ja tehostamisen myötä työnkuvat tulevat muuttumaan. Oikeusministeriössä tulisi harkita, että alemman korkeakoulututkinnon suorittaneille voisi virastoissa siirtää vastuullisempia työtehtäviä.

Turhia uudistuksia on vältettävä ja oltava toisaalta rohkeutta ajatella asioita eritavalla sekä suunnata tulevaisuuteen.

Tuomioistuimien kanslioissa yksi keskeisistä asioista on työmäärän kohtuullisuus ja palkkatason vastaavuus vaativuuden osalta. Palkkausrakenteen kehittämistä on huolehdittava tehtävien edellyttämällä tavalla. Jos siirrytään tuomaripainoitteeseen työtapaan, tulee myös kanslian palkkatason vastata työnvaativuutta. Kanslian toimivuus tulee taata riittävillä resursseilla.

Oikeusavussa laatua parannetaan tehostuvan valvonnan avulla. Ammattitaitoisen avustajan työ säästää kustannuksia. Oikeusaputoimistojen puolella on jo ollut laadun arviointia. Palkkiokäytännössä ollaan siirtymässä kiinteisiin taksoihin yksinkertaisissa asioissa.

Oikeusavun osalta selvitetään organisaatiorakenteen kokonaisuudistuksen tarve, joten säästövaikutusta ei voida vielä arvioida. Samoin oikeusavun kattavuuteen otetaan kantaa myöhemmin, kun Optula antaa selvityksensä oikeusavun kohdentumisesta ja saatavuudesta.

Oikeuslaitoksen tulisi huomioida verottaja ja ulosotto suunnitelmissaan harmaan talouden kitkemisessä. Jos tuomioistuin ja poliisi vahvistavat yhteistyötään kuuluisivat siihen ehdottomasti ulosotto ja verottaja, koska ulosotto on ensimmäinen instanssi jossa ns. harmaa talous epäily ilmenee. Tulisi luoda vahva verkosto koko oikeudenkäyttö laitoksessa ja yhdistää voimavarat. Mielestämme järkevästi yhdistämällä voimavarat ja luomalla tehokas näihin asioihin erikoistunut yksikkö saataisiin hyvää tulosta aikaiseksi ja säästettäisiin resursseja.

Pidämme tärkeänä, että järjestöjen edustus on tulevilla hankkeilla mukana. Lisäksi hankkeiden edetessä tulee järjestöjen saada lausua asioista hankekohdaisesti.

Tuija Heino
puheenjohtaja, OHK ry

Katja Heikkilä
lakimies, Pardia ry